

Gedrags- en Ethische codes van de Vlaamse Zwemfederatie

Inhoudstafel

1. Inleiding.....	2
2. Wanneer spreken we over grensoverschrijdend gedrag	2
3. Preventief beleid ter bevordering van veiligheid, gezondheid en welbevinden	3
4. Gedrags- en Ethische code op clubniveau	4
4.1 Gedragscode voor de sporters.....	4
4.2 Gedragscode voor de sportbegeleiders en trainers	7
4.3 Gedragscode voor de sportclubbestuurders	9
4.4 Gedragscode voor de ouders, vrijwilligers en supporters	12
5. Gedrags- en Ethische code op federatieniveau	15
5.1 Gedragscode voor de sporters opgenomen in de topsportstructuur.....	15
5.2 Gedragscode voor de professionele begeleiders.....	19
5.3 Gedragscode voor de professionele medewerkers	22
5.4. Gedragscode voor de bestuurders van het bestuursorgaan	25
5.5 Gedragscode voor de officials en afgevaardigden.....	27
Contactpersonen.....	29

1. Inleiding

Zwemfed onderstreept dat alle betrokken personen binnen de sportclub en de sportfederatie zich altijd moeten houden aan de principes van goed gedrag en zeden en zich op ethisch vlak onberispelijk dienen te gedragen en een voorbeeld dienen te zijn voor alle anderen. Zwemfed verwacht dan ook dat alle betrokkenen een hoogstaande standaard wat betreft ethisch gedrag, fair-play, deontologie en respect, direct en indirect, vertonen.

Zwemfed en al haar aangesloten clubs onderschrijven de richtlijnen en aanbevelingen vastgelegd in dit document. Dit document is opgesteld op basis van de geldende wetgeving en de richtlijnen van Sportieq.

2. Wanneer spreken we over grensoverschrijdend gedrag

Bij het spreken over grensoverschrijdend gedrag in sport verwijzen we naar een koepelterm voor diverse vormen van seksueel, psychisch als fysiek grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast nemen we ook pesten en verwaarlozing mee in beschouwing. Psychisch grensoverschrijdend gedrag komt het vaakst voor en vertoont heel wat overlap met de andere vormen. Wanneer in de gedragscodes verwijzingen zijn naar grensoverschrijdend gedrag, dan houdt dit volgende zaken in, maar is niet gelimiteerd tot:

- **Psychisch grensoverschrijdend gedrag:**
Dit is elke vorm van grensoverschrijdend gedrag waarbij een persoon psychisch wordt bedreigd of aangevallen. Dit zijn ongewenste handelingen waarbij je wordt gekleineerd, vernederd, uitgescholden, tot zondebok gemaakt, afgewezen, geïsoleerd en bedreigd, genegeerd, geen aandacht en steun krijgen of elke andere behandeling die het gevoel van identiteit, waardigheid en eigenwaarde kan verminderen.
- **Seksueel grensoverschrijdend gedrag:**
Dit is elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast of een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd. Dit gaan van seksuele intimidatie (o.a. ongewenste seksistische opmerkingen, uitschelden, nafluiten of naroeppen, intieme en opdringerige vragen, obscene gebaren en geluiden, ongevraagd filmen,...) tot seksueel misbruik waar je onder dwang opdringt tot een fysieke daad (o.a. opzettelijk betasten van de penis, vagina, kont, borsten, billen, ongewenst zoenen bij een persoon die hiervoor geen toestemming geeft of niet in staat is om toestemming te geven of te weigeren) naar seksueel geweld (o.a. poging tot verkrachting en verkrachting).
- **Fysiek grensoverschrijdend gedrag:**
Dit is elke opzettelijke en ongewenste handeling waarbij een persoon fysiek wordt bedreigd of aangevallen die fysiek trauma of letsel veroorzaakt, waaronder zaken als on gepaste trainingsbelastingen, gedwongen dopinggebruik, verplicht trainen wanneer men pijn lijdt, slaan, schoppen, bijten, toebrengen van brand- of snijwonden, krabben, schudden,...
- **Verwaarlozing:**

Dit is het verzuim van een coach of een andere persoon met een zorgplicht jegens een sporter of andere betrokkene binnen de club om een minimumniveau van zorg aan de ander te verlenen, waardoor schade wordt veroorzaakt, schade kan worden veroorzaakt of een dreigend gevaar voor schade ontstaat. Hierbij denken we aan inadequate medische zorg geven, inadequate begeleiding en ondersteuning, gebrek aan geschikt materiaal en onveilige sportomstandigheden zoals het niet toepassen van sportveiligheidsuitrusting en -regels in de trainings- en wedstrijdgeving.

- **Pesten:**
Bij pesten zien we ongewenst, herhaald en opzettelijk agressief gedrag optreden, meestal onder leeftijdsgenoten en gekenmerkt door een ongelijke (of als ongelijk ervaren) machtsverhouding.

3. Preventief beleid ter bevordering van veiligheid, gezondheid en welbevinden

Zwemfed en al haar aangesloten clubs erkennen dat ze de verplichting hebben om zorg te dragen over de psychische, fysieke en seksuele integriteit, de veiligheid en het welbevinden van hun leden. Zij stellen zich tot doel een correcte ondersteuning en begeleiding aan alle leden te geven en ervoor zorg te dragen dat vragen en problemen correct worden aangepakt en opgevolgd. Volgende preventieve maatregelen bevorderen de veiligheid, gezondheid en welbevinden:

- **Medisch-Ethisch Advies Orgaan (MEAO) en Aanspreekpunt Integriteit (API) binnen de federatie:**
Zwemfed beschikt over een Medisch-Ethisch Advies Orgaan waarbinnen o.a. het Aanspreekpunt Integriteit (API) van de federatie zetelt en functioneert. Dit orgaan komt regelmatig samen, voornamelijk in functie van het uitwerken en opvolgen van een preventiebeleid en -maatregelen inzake gezond en ethisch sporten. Concrete vragen - geen klachten - van sporters, ouders, trainers, coaches, officials of het clubbestuur worden behandeld door het MEAO.
- **Club-API en verantwoordelijke Ethiek binnen elke club:**
Het Medisch-Ethisch Advies Orgaan raadt elke club aan om intern een Aanspreekpunt Integriteit (club-API) en een verantwoordelijke Ethiek aan te stellen zodat men (a) bereikbaar wordt voor iedereen, en (b) samen in overleg problemen kan bespreken.

Het aanstellen van een API binnen de club toont aan dat u als club problemen ernstig neemt. Men raadt aan dat de club-API een gekende, integere en onafhankelijke persoon is. Met onafhankelijke persoon wordt er bedoeld dat die geen deel uitmaakt van het clubbestuur.

De club-API adviseert en stimuleert de club om preventieve maatregelen te nemen. De club-API is op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn om hulp te bieden, en heeft als taak om, in geval van een klacht, advies en bijstand te verlenen met betrekking tot het te volgen stappenplan of, indien noodzakelijk, de te volgen procedure.

De contactgegevens van de club-API moeten kenbaar gemaakt worden aan de clubleden. Zorg er ook voor dat de club-API bekend is bij Zwemfed, dit kan door de functie van 'club-api' bij dit lid aan te duiden in het ledenbeheer van Assist. Dit maakt de communicatie met het aanspreekpunt van de club gemakkelijker als er een melding rechtstreeks via de federatie binnenkomt.

- **Opvragen van het Uittreksel Strafregister:**

Er is een decretaal verplichte preventieve maatregel van toepassing op sportclubs en sportfederaties, namelijk het opvragen van het 'Uittreksel Strafregister model 2' wanneer er medewerkers (gaande van trainers, lesgevers tot vrijwilligers) (op)nieuw worden aangesteld. Het opvragen van het uittreksel is geen garantie dat de seksuele integriteit van iedereen 100% gewaarborgd wordt en blijft, maar kan wel de kans op ongewenst gedrag verkleinen.

- **Toepassen van het Vlaggensysteem:**

Zwemfed raadt elke club aan om het Vlaggensysteem toe te passen. Het Vlaggensysteem is een instrument ontwikkeld voor clubbestuurders, sporters, trainers, coaches, en andere sportbegeleiders om bewust om te leren gaan met lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport. Zes criteria bepalen hoe je lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag correct kan inschatten. Op basis van de inschatting volgens die zes criteria kan een situatie beoordeeld worden met een groene, gele, rode of zwarte vlag. De kleur geeft aan hoe er gepast kan worden gereageerd. Het Vlaggensysteem biedt een houvast om op een begripvolle, maar tegelijk rationele en consequente wijze te overleggen en te reageren en dit aan de hand van duidelijke criteria.

- **Opnemen van de Gedrags- en Ethische code in het intern reglement:**

Zwemfed raadt aan om de integrale tekst van de Gedrags- en Ethische code op clubniveau te laten opnemen in het intern reglement van de club. De Gedrags- en Ethische code biedt een overzicht welk gedrag wenselijk is en welk gedrag afgekeurd en afgestraft wordt.

4. Gedrags- en Ethische code op clubniveau

Deze Gedrags- en Ethische code dient door alle clubleden en allen die betrokken zijn bij het clubleven te worden toegepast. Aangezien er verschillende rollen binnen het clubleven bestaan, zijn er verschillende gedragscodes opgesteld per rol waaronder de gedragscode voor (4.1) de sporters, (4.2) de sportbegeleiders en trainers, (4.3) de sportclubbestuurders, (4.4) de ouders, vrijwilligers en supporters.

Het clubbestuur dient strikt toe te zien op de naleving van de Gedrags- en Ethische code op clubniveau. Elke overtreding van de Gedrags- en Ethische code evenals elk misdrijf dat gepleegd wordt, kan tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden. Dit betekent dat de persoon in kwestie bijvoorbeeld kan uitgesloten worden van activiteiten die door Zwemfed of de club georganiseerd worden.

Zwemfed raadt aan om de integrale tekst van de Gedrags- en Ethische code op clubniveau te laten opnemen in het intern reglement van de club. Het clubbestuur kan beslissen dat 'de Akkoordverklaring ter ondertekening' moet voorgelegd worden aan desbetreffende betrokken partijen.

4.1 Gedragscode voor de sporters

Toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een sporter tijdens zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten,...

- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een sporter buiten de zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub wanneer dit gedrag de relaties binnen de sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van de club.
- De sporter die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van de sportclub en Zwemfed.

De gedragsregels voor de sporters

Het betreft een aantal gedragsregels en attitudes die je als sporter dient na te leven:

- Je toont sportiviteit, respect en fair-play ten aanzien van clubleden, tegenstrevers, trainers, officials en supporters, ongeacht hun geslacht, gender, culturele achtergrond, geardeerdheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Je kent en respecteert de regels en reglementen. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden.
- Je neemt deel aan trainingen en wedstrijden op een manier waarbij jouw eigen gezondheid en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overal.
- Je weet de positieve waarden in de sport na te streven en begrijpt dat net als winnen, succes en plezier ervaren, mislukking en frustratie integraal deel uitmaken van de sport. Je verbindt je ertoe om geen handelingen te stellen die jouw eigen of andermans integriteit in gevaar brengt.
- Je maakt gezondheidsrisico's en blessures steeds kenbaar aan de sportieve en medische staf en begrijpt de negatieve effecten, zowel op individueel als teamniveau, van het niet tijdig melden hiervan.
- Als je een relatie hebt met een sportbegeleider of trainer, informeer je hierover het clubbestuur.
- Je bent een voorbeeld voor anderen en onthoud je van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Je gedraagt je hoffelijk en respectvol en je onthoudt je van beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps, internet of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- Je respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Je maakt geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, vermeend ras, geslacht, gender, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- Je neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, zal je dit onmiddellijk melden aan het clubbestuur.
- Je stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Je wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetities van de club.
- Je drinkt geen alcohol en rookt niet in de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters.
- Je neemt als sporter je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet / hoort die in strijd zijn met deze gedragscode. Je bent open en alert voor waarschuwingssignalen op dat vak en aarzelt niet om signalen door te geven of al enige actie te ondernemen op het moment zelf (bv. aanspreken, anderen aanspreken, aanwezig blijven,...) wanneer zaken indruisen tegen de gedragscode binnen jouw

sportclub. Je weet dat je steeds met vragen en bezorgdheden terecht kan bij de API van de federatie (api@zwemfed.be) en de API van jouw club.

Specifieke gedragsbepalingen omtrent grensoverschrijdend gedrag

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan het beschermen en respecteren van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van elke sporter:

- Je neemt **niet deel aan enige vorm van grensoverschrijdend gedrag**, noch zal je anderen daartoe aanmoedigen.
 - Je onthoudt je van het nemen van foto's waar anderen de toestemming niet expliciet voor hebben gegeven en zal de kleedkamerregels respecteren die door de club zijn opgesteld. Wanneer je seksuele betrekkingen aangaat, is een privé-context en wederzijdse toestemming cruciaal. Wanneer iemand nog niet seksueel meerderjarig is (16 jaar), mag het leeftijdsverschil vanaf de leeftijd van 14 jaar niet groter zijn dan 3 jaar volgens de Belgische wetgeving.
 - Je zal enkel sporttechnische fysieke handelingen stellen die op dat moment geboden zijn. Lichamelijk contact zal enkel noodzakelijk en functioneel zijn voor de sportbeoefening. Bij het aangaan van sporttechnische aanrakingen waar anderen zich mogelijk oncomfortabel bij zouden voelen, tracht je na te gaan of dit gedrag door de ander als wenselijk wordt bevonden.
 - Je zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, ongewenste aanrakingen, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) of deelnemen aan activiteiten die de integriteit van anderen in gevaar brengen en levert geen bijdrage aan het voortbestaan hiervan.
 - Je onthoudt je van enige vorm van pesten of psychisch grensoverschrijdend gedrag (kleinere, vernederen, uitsluiten en/of bedreigen van anderen,...) en werkt niet mee aan het voortbestaan hiervan. Je beseft dat een gezamenlijke zorg voor anderen en jouw teamleden centraal staat zodat iedereen maximaal plezier ervaart.
 - Je onthoudt je om deel te nemen aan psychisch schadelijke inwijdingsrituelen die de integriteit van anderen in gevaar brengen.
 - Je onthoudt je om anderen te beoordelen omwille van lichamelijke kenmerken (cf. 'body shaming') of werkt niet mee aan het voortbestaan hiervan.
- Je zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij de federatie-API (api@zwemfed.be) of de club-API. Je mag anderen (zoals een sporter, begeleider of bestuurder) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag.
- Je zal je ervan onthouden anderen te behandelen op een wijze die hun **waardigheid** aantast. Je zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen **gereserveerd** en met **respect** omgaan met anderen in de ruimten waarin jullie zich bevinden, zoals de kleedkamer of de slaapkamer.
- Je zal meewerken aan het intern / extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Je zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

4.2 Gedragscode voor de sportbegeleiders en trainers

Toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een sportbegeleider of trainer tijdens zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten,...
- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een sportbegeleider of trainer buiten de zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub wanneer dit gedrag de relaties binnen de sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van de club.
- De sportbegeleider of trainer die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van de sportclub en Zwemfed.

De gedragsregels voor de sportbegeleiders en trainers

Het betreft een aantal gedragsregels en attitudes die je als sportbegeleider of trainer dient na te leven:

- Je zorgt ervoor dat er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overal.
- Je voorziet specifieke begeleiding en besteedt aandacht aan sporters door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek als mentaal. Je zorgt er steeds voor dat hiermee rekening wordt gehouden tijdens de trainingen en zorgt ervoor dat de positieve waarden in de sport worden nagestreefd.
- Je toont sportiviteit, respect en fair-play ten aanzien van clubleden, tegenstrevers, trainers, officials, supporters en sporters, ongeacht hun geslacht, gender, culturele achtergrond, geardeerdheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Je zet je in om atleten te begeleiden en ondersteunen in het omgaan met de mogelijke gevolgen van (intensieve) sportbeoefening zoals prestatiedruk, blessures en gezondheidsrisico's.
- Je hanteert een ontwikkelingsgerichte benadering en geeft aandacht aan zowel de inspanning als de prestatie.
- Je kent en respecteert regels en reglementen. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden.
- Je bent zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring, functies en relevante feiten vóór en gedurende je aanstelling als sportbegeleider of trainer. Indien je een relatie hebt met een sporter, informeer je het clubbestuur hierover en bekijk je samen welke acties kunnen/moeten ondernomen worden om met deze situatie om te gaan.
- Je bent een voorbeeld voor anderen en zal je onthouden van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Je gedraagt je hoffelijk en respectvol en je onthoudt je van beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps, internet of het maken van geluids- of beeldmateriaal. Je weet steeds, zowel binnen als buiten de sportorganisatie, jouw professioneel karakter te behouden.

- Je respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Je maakt geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke voorkeur, vermeend ras, geslacht, gender, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- Je bent je bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid. Je misbruikt de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen.
- Je neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, zal je dit onmiddellijk melden aan het clubbestuur.
- Je stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Je wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetities van de club.
- Je drinkt geen alcohol en rookt niet in de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters.
- Je neem als sportbegeleider of trainer je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet / hoort die in strijd zijn met deze gedragscode. Je bent open en alert voor waarschuwingssignalen op dat vak en aarzelt niet om signalen door te geven of al enige actie te ondernemen op het moment zelf (bv. aanspreken, anderen aanspreken, aanwezig blijven,...) wanneer zaken indruisen tegen de gedragscode binnen jouw sportclub. Je weet dat je steeds met vragen en bezorgdheden terecht kan bij de API van de federatie (api@zwemfed.be) en de API van jouw club.

Specifieke gedragsbepalingen omtrent grensoverschrijdend gedrag

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan het beschermen en respecteren van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de sporter:

- Je neemt **niet deel aan seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag**, noch zal je anderen daartoe aanmoedigen.
 - Je zal elke vorm van grensoverschrijdend gedrag waarvan je getuige bent of waarvan je op de hoogte wordt gesteld onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
 - Je zal enkel sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter verrichten die tot jouw bekwaamheid en taken behoren en/of voor de sportbeoefening noodzakelijk zijn. Je zorgt ervoor dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor de sportbeoefening, je de bedoeling van de handeling duidelijk maakt en de expliciete vraag stelt of dit gedrag oké is voor de ander.
 - Je zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) en je onthoudt je om aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. Je zal jouw begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor enige vorm van grensoverschrijdend gedrag.
 - Je creëert geen psychisch onveilige sfeer (door te kleineren, beledigen, chanteren,...) en laat anderen eveneens niet toe om zo'n sfeer te laten ontstaan.
 - Je zal je onthouden van ongewenst seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
 - Je beseft dat lichamelijke straffen of het gebruik van agressieve, fysieke kracht op welke wijze dan ook tegen een sporter die aan jouw zorg is toevertrouwd, niet wenselijk zijn en worden verboden binnen onze werking.

- Je zal steeds rekening houden met de medische situatie van de sporters, niemand dwingen tot bepaalde prestaties waar je niet toe instaat zijn en stimuleert overleg om deze zaken bespreekbaar te maken.
- Je mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 18 jaar). Wanneer jullie beiden seksueel meerderjarig zijn en een romantische relatie aangaan, verplichten beiden zich ertoe dit te melden aan het clubbestuur en zal er samen worden gekeken hoe hiermee wordt omgegaan.
- Je zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij de federatie-API (api@zwemfed.be) of de club-API. Je mag anderen (zoals een sporter of andere begeleider) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag. Als iemand je in vertrouwen neemt, ga je daar respectvol en discreet mee om.
- Je zal je ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. Je zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen **gereserveerd** en met **respect** omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal je:
 - Je niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof men alleen en ongezien is.
 - De sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit jouw begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.
 - De sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- Je zal je **onthouden van elke vorm van seksueel, emotioneel of fysiek machtsmisbruik of intimidatie** tegenover de sporter. Zo zal je:
 - Geen dwang uitoefenen of op enigerlei wijze misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen jou en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen.
 - Geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen, noch op seksueel vlak noch op fysisch of psychisch vlak waarbij grenzen duidelijk overschreden worden.
- Je zal meewerken aan het intern / extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Je zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

4.3 Gedragscode voor de sportclubbestuurders

Toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een sportclubbestuurder tijdens zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten,...
- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een sportclubbestuurder buiten de zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub wanneer dit gedrag de relaties binnen de sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van de club.
- De sportclubbestuurder die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van de sportclub en Zwemfed.

De gedragsregels voor de sportclubbestuurders

Het betreft een aantal gedragsregels en attitudes die je als sportclubbestuurder dient na te leven:

- Je toont sportiviteit, respect en fair-play ten aanzien van clubleden, tegenstrevers, trainers, officials en supporters, ongeacht hun geslacht, gender, culturele achtergrond, gearardheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Je zorgt voor een gezonde, ethische en veilige sportomgeving. Je creëert een omgeving en een sfeer, waarin veiligheid gewaarborgd is (en ook zo wordt ervaren) en je houdt je aan de veiligheidsvoorschriften. Je bent open en alert voor waarschuwingssignalen op dit vlak en zal dit ook meedelen aan de betrokkenen die hiervoor instaan.
- Je kent en handelt naar de regels en richtlijnen, informeert de sporter en begeleiders erover (door ze bv. deel te laten nemen aan informatiemomenten) en ziet erop toe dat de reglementen, regels, gedragscode en andere normen door iedereen worden toegepast. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden.
- Je gaat zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Je zal bestuursbesluiten goed onderbouwen, zodat men begrip heeft voor de gekozen richting en steeds een correcte belangenafweging maken.
- Je bent een voorbeeld voor anderen en onthoudt je van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Je gedraagt je hoffelijk en respectvol en je onthoudt je van beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps of internet, of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- Je respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Je maakt geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, vermeend ras, geslacht, gender, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- Je bent je bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid en misbruikt deze positie niet. Je gebruikt jouw positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Informatie wordt gebruikt voor het doel van de organisatie en niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen, zeker wanneer deze informatie vertrouwelijk is.
- Je voorkomt belangenvermenging of de schijn van belangenvermenging. Je vervult geen bezoldigde of onbezoldigde nevenfuncties of gaat geen financieel belang aan die in strijd zijn, of kunnen zijn met jouw functie. Je bent transparant inzake financiële belangen in andere organisaties en nevenfuncties. Je voorkomt bij samenwerkingsvormen en -relaties de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen.

- Je tracht te komen tot een situatie waarin de sportclub intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn.
- Je neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, zal je dit onmiddellijk melden aan de leden van het bestuur.
- Je stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Je wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetities van de club en doet op geen enkel mogelijke manier mee aan wedstrijdvervalsing of enige vorm van corruptie.
- Je drinkt geen alcohol en rookt niet in de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters.
- Je waakt erover dat de sport wordt georganiseerd en beoefend op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overal. Hierbij zorg je ervoor dat de regels en reglementen gekend zijn en gerespecteerd worden.

Specifieke gedragsbepalingen omtrent grensoverschrijdend gedrag

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan het beschermen en respecteren van fysieke, psychische en seksuele integriteit van de sporter:

- **(Meldingen van) grensoverschrijdend gedrag neem je ernstig.**
 - Je spant je in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Je zorgt voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk of grensoverschrijdend gedrag en stimuleert het melden ervan.
 - Je zal jouw bestuurstaken correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor seksueel, psychisch en fysiek grensoverschrijdend gedrag.
 - Je treedt adequaat op tegen het schenden van regels, waarden en normen door sporters, begeleiders, bestuurders en anderen en zal steeds jouw verantwoordelijkheid nemen om de nodige acties te stellen om dit naar de toekomst toe tegen te gaan.
- Je **neemt niet deel aan seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag**, noch zal je anderen daartoe aanmoedigen.
 - Je zal elke vorm van seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag waarvan je op de hoogte wordt gesteld of getuige van bent, onmiddellijk (laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
 - Je zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.). Je zal je onthouden van ongewenst seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, psychische beledigingen,... via eender welk communicatiemiddel.
 - Je creëert geen psychisch onveilige sfeer (door te kleineren, beledigen, chanteren,...) en laat anderen eveneens niet toe om zo'n sfeer te laten ontstaan.
 - Je onthoudt je ervan opmerkingen over gewicht en voeding te geven aan sporters, aangezien dit negatieve consequenties met zich kan meebrengen en een verstoord eetgedrag bij hen kan opwekken.
 - Je zal geen sporter of sportbegeleider dwingen iemand op te stellen die niet aan de medische of fysieke eisen voldoet om te participeren in trainings- of wedstrijdstandigheden met als enige doelstelling sportieve ambities na te streven.

- Je mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 18 jaar).
- Je zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag bij de federatie-API (api@zwemfed.be) of de club-API. Je mag anderen (zoals een sporter of andere begeleider) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake elke vorm van grensoverschrijdend gedrag.
- Je zal je ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen. Je zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen **gereserveerd** en met **respect** omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal je:
 - Je niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof men alleen en ongezien is.
 - De sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit jouw begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.
 - De sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- Je zal je **onthouden van elke vorm van seksueel, emotioneel of fysiek machtsmisbruik of intimidatie** tegenover de sporter. Zo zal je:
 - Geen dwang uitoefenen of op enigerlei wijze misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen jou en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen, of die te dulden of de psychische integriteit van anderen in gevaar te brengen door intimidatie.
 - Geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen, noch op seksueel vlak noch op fysisch of psychisch vlak waarbij grenzen duidelijk overschreden worden.
- Je zal meewerken aan het intern / extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. enige vorm van grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Je zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

4.4 Gedragscode voor de ouders, vrijwilligers en supporters

Toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een ouder, vrijwilliger of supporter tijdens zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten,...

- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een ouder, vrijwilliger of supporter buiten de zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub wanneer dit gedrag de relaties binnen de sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van de club.
- De ouder, vrijwilliger of supporter die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van de sportclub en Zwemfed.

De gedragsregels voor de vrijwilligers en supporters

Het betreft een aantal gedragsregels en attitudes die je als ouder, vrijwilliger of supporter dient na te leven:

- Je toont sportiviteit, respect en fair-play ten aanzien van clubleden, tegenstrevers, trainers, officials en andere supporters, ongeacht hun geslacht, gender, culturele achtergrond, gearardheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Je zorgt voor een gezonde, ethische en veilige sportomgeving. Je creëert een omgeving en een sfeer, waarin veiligheid gewaarborgd is (en ook zo wordt ervaren) en je houdt je aan de veiligheidsvoorschriften. Je bent open en alert voor waarschuwingssignalen op dit vlak en zal dit ook meedelen aan de betrokkenen die hiervoor instaan.
- Je kent en handelt naar de regels en richtlijnen. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden.
- Je bent een voorbeeld voor anderen en onthoudt je van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Je gedraagt je hoffelijk en respectvol en je onthoudt je van beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps of internet, of het maken van geluids- of beeldmateriaal.
- Je respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Je maakt geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, vermeend ras, geslacht, gender, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- Je neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, zal je dit onmiddellijk melden aan de leden van het bestuur.
- Je stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Je wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetities van de club en doet op geen enkel mogelijke manier mee aan wedstrijdvervalsing of enige vorm van corruptie.
- Je drinkt geen alcohol en rookt niet in de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters.
- Je neemt als vrijwilliger je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet / hoort die in strijd zijn met deze gedragscode. Je bent open en alert voor waarschuwingssignalen op dat vlak en aarzelt niet om signalen door te geven of al enige actie te ondernemen op het moment zelf (bv. aanspreken, anderen aanspreken, aanwezig blijven,...) wanneer zaken indruisen tegen de gedragscode binnen jouw sportclub. Je weet dat je steeds met vragen en bezorgdheden terecht kan bij de API van de federatie (api@zwemfed.be) en de API van jouw club.

Specifieke gedragsbepalingen omtrent grensoverschrijdend gedrag

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan het beschermen en respecteren van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de sporter:

- Je neemt **niet deel aan seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag**, noch zal je anderen daartoe aanmoedigen.
 - Je zal elke vorm van grensoverschrijdend gedrag waarvan je getuige bent of waarvan je op de hoogte wordt gesteld onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
 - Je zal enkel sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter verrichten die tot jouw bekwaamheid en taken behoren en/of voor de sportbeoefening noodzakelijk zijn. Je zorgt ervoor dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor de sportbeoefening, je de bedoeling van de handeling duidelijk maakt en de expliciete vraag stelt of dit gedrag oké is voor de ander.
 - Je zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) en je onthoudt je om aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. Je zal jouw taken rondom en tijdens een sportactiviteit correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor enige vorm van grensoverschrijdend gedrag.
 - Je creëert geen psychisch onveilige sfeer (door te kleineren, beledigen, chanteren,...) en laat anderen eveneens niet toe om zo'n sfeer te laten ontstaan.
 - Je zal je onthouden van ongewenst seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
 - Je beseft dat lichamelijke straffen of het gebruik van agressieve, fysieke kracht op welke wijze dan ook tegen een sporter die aan jouw zorg is toevertrouwd, niet wenselijk zijn en worden verboden binnen onze werking.
 - Je zal steeds rekening houden met de medische situatie van de sporters, niemand dwingen tot bepaalde prestaties waar je niet toe instaat zijn en stimuleert overleg om deze zaken bespreekbaar te maken.
 - Je mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 18 jaar). Wanneer jullie beiden seksueel meerderjarig zijn en een romantische relatie aangaan, verplichten beiden zich ertoe dit te melden aan de club en zal er samen worden gekeken hoe hiermee wordt omgegaan.
- Je zal onmiddellijk **melding doen van een incident** of situatie m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij de federatie-API (api@zwemfed.be) of de club-API. Je mag anderen (zoals een sporter of andere vrijwilliger) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag. Als iemand je in vertrouwen neemt, ga je daar respectvol en discreet mee om.
- Je zal je ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in zijn/haar **waardigheid** aantast én verder in het **privéleven** van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. Je zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen **gereserveerd** en met **respect** omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal je:
 - Je niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof men alleen en ongezien is.

- De sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit jouw begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.
- De sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- Je zal je **onthouden van elke vorm van seksueel, emotioneel of fysiek machtsmisbruik of intimidatie** tegenover de sporter. Zo zal je:
 - Geen dwang uitoefenen of op enigerlei wijze misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen jou en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen.
 - Geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen, noch op seksueel vlak noch op fysisch of psychisch vlak waarbij grenzen duidelijk overschreden worden.
- Je zal meewerken aan het intern / extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Je zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

5. Gedrags- en Ethische code op federatieniveau

Deze Gedrags- en Ethische code dient door alle personen die tewerkgesteld of aangesteld zijn door Zwemfed te worden toegepast. Elkeen die Zwemfed in eender welke hoedanigheid vertegenwoordigt, onderschrijft de visie en waarden die Zwemfed wil uitdragen en vertegenwoordigt. Aangezien er verschillende rollen op federatieniveau bestaan, zijn er verschillende gedragscodes opgesteld per rol, waaronder de gedragscode voor (5.1) de sporters opgenomen in de topsportstructuur, (5.2) de professionele begeleiders en coaches, (5.3) de professionele medewerkers, (5.4) de bestuurders van het bestuursorgaan en (5.5) de officials en afgevaardigden.

De beleidsverantwoordelijken, en vooral diegenen die verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse leiding en sturing van de organisatie, dienen strikt toe te zien op de naleving van de Gedrags- en Ethische code op federatieniveau. De Gedrags- en Ethische code maakt integraal deel uit van de arbeidsovereenkomst of van de aannemingsovereenkomst.

Elke overtreding van de Gedrags- en Ethische code evenals elk misdrijf dat gepleegd wordt, kan tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden. Niet-naleving van essentiële bepalingen in de code kan sancties, tot zelfs onmiddellijk ontslag om dringende redenen als het om een arbeidsovereenkomst gaat, tot gevolg hebben. In het geval dat er samengewerkt wordt op basis van een aannemingsovereenkomst voor dienste, kan de samenwerking om dezelfde reden onmiddellijk worden beëindigd, zonder enig recht op verhaal.

5.1 Gedragscode voor de sporters opgenomen in de topsportstructuur

Het toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een sporter tijdens activiteiten en evenementen waarvoor Zwemfed rechtstreeks of onrechtstreeks verantwoordelijk is, waarbij de sporter in kwestie Zwemfed vertegenwoordigt, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten,...
- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een sporter tijdens activiteiten wanneer dit gedrag de relaties binnen de globale sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van Zwemfed of/en van andere sporters of begeleiders.
- De sporter die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van Zwemfed.

Gedragsregels voor sporters die begeleid worden binnen de topsportstructuur van Zwemfed

Het betreft een aantal gedragsregels en attitudes die je als sporter/zwemmer als vertegenwoordiger van Zwemfed en als zwemmer met een topsportstatuut dient na te leven:

- Je bent eerlijk en sportief: Je speelt niet vals, gebruikt geen oneerlijke of niet toegelaten middelen. Je tracht op een correcte wijze te winnen tijdens wedstrijden of het best mogelijk resultaat te bereiken, met een maximum aan inzet en aandacht tijdens de trainingen. Je gebruikt geen verbaal of fysiek geweld
- Je bent een voorbeeld en toont respect: Voor de tegenstanders, je teamgenoten, de official, de kamprechter of jurylid, je trainers, de toeschouwers en ieder ander. Je let op jouw taalgebruik en hoe je je aan een ander presenteert. Je bent je bewust van jouw voorbeeldfunctie.
- Je gaat netjes om met de omgeving: Je maakt niets stuk, respecteert ieders eigendom, laat de sportruimte, woon- en kleedkamer netjes achter. Je ruimt materialen na de training en wedstrijden op. Je gooit afval in de afvalbakken.
- Je zal je onthouden van eender welke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag: Dit gaat onder meer om seksueel getinte uitspraken, seksuele insinuaties, opmerkingen over iemands geaardheid, ongewenste aanrakingen tot aanranding.
- Je onthoudt je van het nemen en verspreiden van afbeeldingen in eender welke situatie, die als ongepast of/en bedreigend voor de persoonlijke integriteit beschouwd kunnen worden van andere sporters, begeleiders, externe personen en zelfs van en voor jezelf.
- Je zal je onthouden van eender welke vorm van fysiek grensoverschrijdend gedrag: Handtastelijkheden, fysieke bedreigingen, activiteiten waardoor jezelf en anderen fysiek op eender welke wijze in gevaar brengt, moeten te allen tijde vermeden worden.
- Je zal je onthouden van eender welke vorm van psychisch grensoverschrijdend gedrag: Dit moet ruim worden geïnterpreteerd en betreft onder meer (maar niet uitsluitend) bemerkingen over iemands uiterlijk, ras, geaardheid, alle vormen van pesterijen, kleinerende of/en isolerende opmerkingen betreffende andere personen in het team moet worden vermeden. Het vaststellen van dergelijke handelingen, hetzij door leidinggevenden, hetzij door medesporters moet door omstaanders ofwel rechtstreeks ofwel mits tussenkomst (na melding) van de uiteindelijke verantwoordelijke worden beëindigd, geremedieerd en zo nodig gesanctioneerd.
- Je blijft van anderen af: Je raakt buiten de normale sportbeoefening, niemand buiten zijn of haar wil aan.
- Je discrimineert niet: Je onthoudt je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen of gedragingen. Je maakt geen onderscheid op basis van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele geaardheid, culturele achtergrond, intellectuele bagage, leeftijd of andere kenmerken.

- Je bent open en transparant in je communicatie over je bevindingen, mening, bezorgdheden en bezwaren en dit zowel met trainers, bestuurders, ouders als elk ander die betrokken is bij jouw sportieve en andere activiteiten. Wanneer je iets wordt gevraagd, iets te doen wat tegen je eigen gevoel, je eigen normen en waarden ingaat, meldt dit, bijvoorbeeld bij de coaches, het bestuur of de API van de federatie. Je meldt (ook signalen van) een dopingovertreding en eveneens wanneer je wordt benaderd om vals te spelen.
- Je gedraagt je als een sporter die duidelijk weet waar zijn/haar prioriteiten liggen, met als finaliteit een zo hoog mogelijk prestatieniveau. Je talenten ontwikkelen en maximaliseren in functie van je sport en uiteindelijk van topprestaties dient gebaseerd te zijn op een globale levenshouding die niet eindigt met de trainingen en wedstrijden. Dit houdt onder meer in:
 - Een gezonde levensstijl en houding, met aandacht voor gezonde voeding.
 - Afzien van alcohol en roken.
 - Afzien van alle stimulerende en prestatie bevorderende middelen of drugs die illegaal zijn.
 - Aandacht voor voldoende rust en recuperatie.
 - Regelmaat in de dagindeling waarbij een goede verhouding bestaat tussen je sportbeoefening, je studies of werk en je sociaal leven (ouders, vrienden).
 - Sportiviteit in de ruime betekenis van het woord (respectvol, transparant, eerlijk, gezond strijdlustig, veeleisend voor zichzelf en anderen, doorzettingsvermogen,...).Dit alles is noodzakelijk om de beoogde doelstellingen op korte en lange termijn te realiseren.
- Je houdt je aan de verplichtingen over sportuitrusting en -sportkledij opgelegd door de federatie (hetzij Zwemfed, hetzij KBZB) tijdens elk event, manifestatie of wedstrijd waarin je in het openbaar verschijnt.
- Je kent en houdt je aan de regels en afspraken: Onder meer afspraken rond de trainingen (aanvang, einde) en wedstrijden worden nageleefd.
- Je kent en houdt je aan de regels van en rond doping:
 - Je zorgt dat, als je daarvoor in aanmerking komt, steeds in orde bent met de vereiste documenten voor de TTN (“toestemming wegens therapeutische noodzaak”). Dit is de uitzondering die verleend wordt aan een sporter om bepaalde medicatie te gebruiken, wegens ziekte of een bepaalde conditie van de sporter, welke substanties bevat die voorkomt op de lijst van verboden substanties van WADA (het Wereld Anti-Doping Agentschap). Je dient ervoor te zorgen dat je steeds over de vereiste getuigschriften beschikt, dit zowel tijdens de dagelijkse trainingen, als tijdens wedstrijden.
 - Je levert de “whereabouts” steeds tijdig en correct aan. Sommige sporters hebben een whereabouts-verplichting. Zij dienen hun verblijfsgegevens door te geven aan de dopingautoriteit van het land, mogelijk WADA, mogelijk hun internationale federatie.
 - Het is jouw verantwoordelijkheid en verplichting om zelf zowel met de TTN, als met de whereabouts correct en secuur om te gaan.
- Je vermijdt alle mogelijke vormen van matchfixing:
 - Je aanvaardt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen van tegenspelers, trainers, coaches, bestuurders of derden om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Als daarrond voorstellen worden gedaan, meldt dit onmiddellijk aan het bestuur of je trainers.
 - Je biedt zelf geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan tegenspelers, trainers, coaches, bestuurders of derden aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.

- Je stelt nooit informatie beschikbaar, ook niet aan ouders of familie, welke kan worden gebruikt om de wedstrijd mogelijk te beïnvloeden, voor weddenschappen of waardoor voorkennis wordt gecreëerd die misbruikt kan worden.
- Je wedt nooit op tegenstanders of in de eigen sport.

Specifieke regels voor stages en meerdaagse internationale wedstrijden met het nationale team

Tijdens stages en meerdaagse wedstrijden leeft en functioneert elke sporter en begeleider bij uitstek in teamverband. Een constructieve, hechte teamspirit is noodzakelijk om het globale, en zeker ook het individuele, prestatieniveau te maximaliseren. Een aantal generieke afspraken zijn dus noodzakelijk:

- Sporters van Belgium Swimming en Zwemfed zijn één team tijdens stages. Zij zijn in die hoedanigheid de ambassadeurs en vertegenwoordigers van België en gedragen zich dan ook dienaangaande. Alle belangrijke activiteiten (trainingen, maaltijden, mogelijke uitstappen) worden zoveel mogelijk in teamverband beleefd. Stages en wedstrijden zijn bij uitstek teambuildingfases.
- Tijdens stages, maar ook tijdens wedstrijden, wordt er door individuele sporters niets ondernomen waardoor de deelname aan de stage of wedstrijd mogelijkerwijze in het gedrang kan komen. Gevaarlijke of extra- vermoeiende randactiviteiten moeten worden vermeden.
- Over voeding (maaltijden, voedingssupplementen, hydratatie) worden vooraf met het begeleidingsteam duidelijke en sluitende afspraken gemaakt. Algemene richtlijnen over gezonde voeding en richtlijnen inzake hydratatie, in functie van een (zware) trainingsfase of een (meerdaagse) wedstrijd, moeten gekend zijn en worden opgevolgd. Voedingssupplementen kunnen enkel in afspraak met de diëtist en arts genomen worden. De coaches en het begeleidingsteam worden daarvan op de hoogte gebracht, maar nemen hierrond geen afzonderlijke initiatieven.
- Rust is naast voeding en de wedstrijd of trainingsbelasting het meest essentiële. Vandaar dat de kamers bij uitstek privé zijn. Enkel de aangeduide bewoners komen op één en dezelfde kamer, geen andere teamgenoten of externen. Ook het begeleidend team komt niet op de kamers van individuele sporters, tenzij een kiné of arts om mogelijke noodzakelijke zorgen toe te dienen of een coach om noodzakelijke en dringende sport gerelateerde zaken te bespreken. Laat de deur, in de mate van het mogelijke, in zo'n geval open.
- Sporters wonen zoveel mogelijk de wedstrijden van de andere leden van het team bij, tenzij dit in conflict komt met hun eigen voorbereiding en wedstrijdprogramma. Hierrond worden afspraken gemaakt met de begeleidende coach, die de teammanager op de hoogte houdt.
- Wanneer een sporter tijdens een toernooi zijn/haar individueel wedstrijdprogramma heeft afgewerkt, blijft hij/zij nog steeds leven volgens het wedstrijdritme van de andere deelnemers en zeker van de kamergenoot. Na afspraak met de teammanager kan er gedurende de dag een beperkt afwijkend programma worden afgewerkt (vb. een kort bezoek aan de stad), maar de afspraken rond voeding, bijwonen wedstrijden en naleven van de afgesproken leefregels blijven onverkort gelden. 's Avonds uitgaan of het hotel verlaten is, zeker totdat het toernooi volledig is afgelopen, onder geen beding toegestaan.
- Sociale media worden eerder terughoudend gebruikt. Interne informatie mag niet publiek worden gemaakt. Persoonlijke indrukken over het verloop van een stage of wedstrijd kunnen enkel na het evenement worden gedeeld met de buitenwereld.
- Contact met familieleden tijdens de wedstrijd kan enkel op momenten die vooraf afgesproken zijn met de teammanager en/of de coach.
- Bij inbreuken op de hierboven vermelde gedragsregels kunnen er sancties genomen worden door de leiding van het team. Zij hebben de discretionaire bevoegdheid om (beperkte) sancties uit te spreken tijdens de stage of wedstrijd. Uiteraard geldt het proportionaliteitsbeginsel alsook het feit dat de

betrokken sporter eerst gehoord moet worden. Sancties ten gronde kunnen enkel na de stage of de wedstrijd worden uitgesproken door het tuchtorgaan van de federatie. De mogelijke sancties gaan van een waarschuwing tot verregaande financiële sancties (inhouden van ondersteuningsfondsen) en het weerhouden van deelname aan één of meerdere stages. Het weerhouden van deelname aan een wedstrijd (als de sporter in kwestie de toelatingscriteria voor de betreffende wedstrijd heeft gerealiseerd) is geen sanctie die het tuchtorgaan kan uitspreken.

5.2 Gedragscode voor de professionele begeleiders

Het toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van de professionele begeleider van sporters in eender welke hoedanigheid (coach, trainer, teammanager, official, kinesist,...) tijdens activiteiten en evenementen waarvoor Zwemfed rechtstreeks of onrechtstreeks verantwoordelijk is, waarbij de begeleider in kwestie Zwemfed vertegenwoordigt, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten,...
- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van de professionele begeleider van sporters in eender welke hoedanigheid (coach, trainer, teammanager, official, kinesist,...) tijdens activiteiten wanneer dit gedrag de relaties binnen de globale sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van Zwemfed of/en van andere sporters of begeleiders.
- De begeleider die deze code schendt, kan onderworpen worden aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van Zwemfed. Niet-naleving van essentiële bepalingen in de code kan sancties, tot zelfs onmiddellijk ontslag om dringende redenen tot gevolg hebben.
- Professionele begeleiders van sporters dienen expliciet akkoord te gaan met de Gedrags- en Ethische code middels de Akkoordverklaring.

Verantwoordelijkheden voor professionele begeleiders binnen de topsportwerking van Zwemfed

Om te beantwoorden aan een veilig sportklimaat zijn de volgende verantwoordelijkheden van toepassing voor de professionele begeleiders als vertegenwoordiger van Zwemfed:

- **Je scheidt en vrijwaart een correct trainingsklimaat voor alle sporters:**
 - De generieke visie van waaruit je jouw begeleidingsopdracht aanpakt, is het streven naar maximale autonomie bij de sporter inzake sportbeleving, formuleren en het nastreven van de “eigen” individuele doelstellingen op sportief vlak in combinatie met andere (noodzakelijke) sociale en maatschappelijk relevante activiteiten.
 - Jouw verantwoordelijkheid als begeleider begint bij aanvang van elke activiteit waarvoor je als leidinggevende of verantwoordelijke, binnen de context van een begeleidingsopdracht van sporters, bent aangesteld door Zwemfed. De verantwoordelijkheid loopt ten einde vanaf het tijdstip dat deze opdracht is beëindigd, hetzij door de beëindiging van de geplande activiteit en/of dat de (minderjarige) sporter zich terug bevindt onder de verantwoordelijkheid van een ouder, een aangestelde door de ouders of een voogd of, indien vooraf overeengekomen, een aangestelde van de organisatie.
 - Van jou wordt verwacht dat je steeds op een pedagogisch en didactische verantwoorde wijze handelt zodra een (jonge) sporter zich onder jouw verantwoordelijkheid bevindt, dit onder

meer tijdens dagelijkse trainingen, wedstrijden en stages in binnen- en buitenland. Met “op een pedagogische en didactisch verantwoorde wijze” wordt onder meer bedoeld dat je de sporters niet intimideert of angst aanjaagt, niet belachelijk maakt of kleineert, niet bedreigt en wél dat jij ontvankelijk bent voor emotionele signalen, maar ook rationele argumenten van de sporters. Je onthoudt je ook van elke discriminerende gedraging, uitspraak of houding en dit in alle omstandigheden.

- Je dient de sporters te stimuleren en te begeleiden om de verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag en prestaties te aanvaarden. Je dient de jonge sporters stelselmatig meer ruimte te bieden en te stimuleren om geleidelijk aan, vanuit een intrinsieke motivatie, hun sportieve loopbaan uit te bouwen en zelf in handen te nemen. Responsabilisering, weerbaarheid, eigen initiatief en samenwerken met coaches zijn hierbij sleutelbegrippen.
- Je waakt erover dat, binnen de groep sporters die je begeleidt, elke individuele sporter evenwaardig behandeld, aangesproken en begeleid wordt. Favoritisme, onder welke vorm dan ook, is onder geen enkel beding aanvaardbaar.
- Je zorgt ervoor dat de activiteiten die je kiest, voorstelt en adviseert geschikt zijn voor de leeftijd, rijpheid, ervaring en bekwaamheid van elke individuele sporter.
- Je waakt erover, vanuit jouw deskundigheid, dat er een correcte verhouding bestaat tussen de voor topsportprestaties noodzakelijke “zware” trainings- en wedstrijdbelasting enerzijds en de noodzakelijke recuperatie anderzijds. De fysieke integriteit mag noch op een lichtzinnige wijze, noch op een roekeloze wijze in het gedrang worden gebracht. Deskundige adviezen van erkende experts (arts, mogelijk anderen,...) kunnen en mogen niet genegeerd worden. Dit betekent onder meer dat je, zeker in een topsportmilieu, veeleisend kan en moet zijn, maar dat opdrachten, richtlijnen en verantwoordelijkheden van de sporter zelf, mogelijk op een directe, maar wel op een onderbouwde, serene, met zin voor de nodige discretie en empathie, dienen gecommuniceerd te worden.
- Je waakt erover dat de onafwendbare hoge prestatiedruk voor de (meestal jonge) sporter niet permanent en alles overheersend is en dat er voldoende en systematisch mentale rustpauzes tijdens het mogelijk langdurig en intensief begeleidingsproces worden ingelast.
- Je waakt over een transparante communicatie met de belanghebbenden omtrent de essentiële elementen van de begeleiding van de minderjarige sporter. Onder belanghebbenden wordt onder meer verstaan: de verantwoordelijken van Zwemfed en de school, meer in het bijzonder, de leerkrachten, de ruime omkadering waaronder de clubtrainer en de clubverantwoordelijken, maar in het bijzonder de ouders of voogd. Zeker deze laatsten dienen regelmatig en systematisch geïnformeerd te worden over de globale status van de sporter (vorderingen, pijnpunten, gezondheid, welbevinden en mentale toestand,...). Deze informatie kan rechtstreeks gebeuren maar ook via een verslag van het interdisciplinaire team (omkadering rond de sporter, geleid door de coach of technisch directeur en samengesteld uit deskundigen uit verschillende relevante expertise domeinen).
- **Je scheidt een veilige omgeving voor alle sporters:**
 - Je moet er zeker van zijn dat de trainingsomstandigheden en infrastructuur voldoen inzake veiligheid en hygiëne. Indien je vaststelt dat een situatie niet meer veilig of onhygiënisch is, moet je dat signaleren aan de verantwoordelijke beheerder van de infrastructuur en de verantwoordelijken van Zwemfed. Uiteraard kan de infrastructuur dan niet worden gebruikt
 - Je waakt erover en bent verantwoordelijk voor het feit dat de gebruikte infrastructuur en materiaal in een goede staat of minimaal in de staat waarin ze werden aangetroffen, na gebruik, op een ordelijke wijze worden achtergelaten volgens de geldende afspraken in de gebruikte accommodatie.

- Van jou wordt verwacht dat je over een EHBO-kwalificatie beschikt zodat je hulp kan bieden in nood.
- Je moet steeds en in alle omstandigheden het welzijn en de veiligheid van de sporter boven de prestatie-ontwikkeling plaatsen.
- Je moet je ervan verzekeren dat de sporter fit is om te trainen. Een mogelijk blessureverzwarende of -bestendigende activiteit of oefening mag in geen enkele omstandigheid worden opgelegd of toegelaten worden, zelfs indien het de vrije keuze van de sporter is. Bij twijfel moet steeds vooraf het advies ingeroepen worden van een arts of kiné. Dit advies dient te worden opgevolgd, mogelijk met een aangepaste training of trainingsopbouw, of zelfs het (voorlopig) beëindigen van de training tot gevolg
- Van jou wordt verwacht dat je je bijschoolt rond alle aspecten die relevant zijn bij de begeleiding van sporters, zoals (toegepaste) fysiologie, biomechanica, voedingsleer, mentale begeleiding,... maar ook in verband met onder meer gezondheid, veiligheid en welbevinden binnen de zwemsport (clinics, literatuur, workshops).
- **Je handhaaft orde en praktische regels:**
 - Je moet van bij aanvang duidelijk maken aan de sporters wat precies van hen verwacht wordt, en wat de sporters van jou mogen verwachten. Hiermee wordt bedoeld dat je afspraken, routines en een gedragscode met de sporters duidelijk bespreekt en kenbaar maakt. Dit is vastgelegd in een schriftelijk protocol, dat enerzijds een aantal generieke en overkoepelende afspraken bevat over verwachtingen, attitude en gedrag van de sporter. Anderzijds kunnen er eventueel bijkomende afspraken worden gemaakt voor sporters in een specifieke trainingsgroep, welke eveneens moeten vastgelegd zijn in het schriftelijk protocol. Dit is enkel mogelijk mits voorafgaand akkoord van de desbetreffende verantwoordelijke van Zwemfed, met name de technisch directeur topsport.
 - Je mag nooit toestaan dat minderjarige sporters het trainingscomplex verlaten zonder een volwassene die voor hen verantwoordelijk is, tenzij met schriftelijke toestemming van de ouders.

Algemene regels en gedragsregels voor professionele begeleiders binnen de topsportwerking van Zwemfed

Het betreft een aantal (gedrags)regels en attitudes die je als professionele begeleider als vertegenwoordiger van Zwemfed dient na te leven:

- **Certificaten, diploma's en verzekeringen:**
 - In geval van de trainers/coaches is het ten zeerste aan te raden dat zij over de vereiste kwalificaties en getuigschriften beschikken: Master L.O., Bachelor L.O. of een trainersdiploma uitgevaardigd door Zwemfed (i.s.m. Vlaamse Trainersschool - Sport Vlaanderen) of FFBN (i.s.m. Adeps).
 - Professionele begeleiders moeten een geldige verzekering 'Burgerlijke Aansprakelijkheid' bezitten. Dit gebeurt automatisch via de arbeidsovereenkomst.
 - Professionele begeleiders moeten het 'Uittreksel uit het Strafregister model 2' voorleggen wanneer ze (op)nieuw worden aangesteld door Zwemfed.
- **Persoonlijk voorkomen en gedrag:**
 - Je moet constant hoge normen van gedrag en voorkomen vertonen. Je moet bijzonder waakzaam zijn om in geen enkele situatie grensoverschrijdend gedrag te vertonen of zelfs maar die indruk te wekken.
 - Je bent de meest zichtbare vertegenwoordiger van Zwemfed. In alle contacten met externen (ouders, infrastructuur personeel, vertegenwoordigers van partners en stakeholders zoals

clubs, Sport Vlaanderen, BOIC, FINA, LEN, pers, e.a.) wordt op een correcte, transparante en voorkomende wijze gecommuniceerd.

- Je onthoudt je van alle mogelijke vormen van matchfixing, weddenschappen, vooral in verband met die wedstrijden waaraan zwemmers die je begeleidt deelnemen.
 - Roken en alcoholgebruik zijn, wanneer de medewerker een taak uitoefent in opdracht van Zwemfed, niet toegestaan. In eender welke omstandigheid waarin je Zwemfed in het openbaar vertegenwoordigt, dient alcoholgebruik zich dermate te beperken zodat er nooit de indruk of perceptie van overlast of onaangepast gedrag vanwege de medewerker kan ontstaan.
 - Het gebruik van illegale drugs is strikt verboden.
 - Je draagt bij elke training aangepaste sportkledij. Tijdens wedstrijden draag je ofwel de Zwemfed-outfit, ofwel de nationale outfit, al naargelang afgesproken is met de verantwoordelijken van Zwemfed of KBZB.
 - Je maakt geen gebruik van GSM, smartphone, tablet tijdens de trainingen en wedstrijden tenzij voor sporttechnische doeleinden of in geval van nood.
 - Je onthoudt je ervan zwemmers te contacteren op sociale media tenzij het algemene sport gerelateerde informatie betreft, onder meer aangaande geplande clubactiviteiten (trainingen, wedstrijden,...), trainingsplanningen, trainingsschema's,...
- **Onmiddellijke relatie tussen begeleider en sporter:**
 - De relatie tussen de begeleider en de sporter wordt gekenmerkt door eerlijkheid en transparantie in communicatie. De relatie is gedeeltelijk gebaseerd op een gezag-relatie, als gevolg van de expertise en kennis over de sport van de coach, maar is verder vooral gebaseerd op onderling vertrouwen, met voldoende alertheid en aandacht, vooral vanwege de begeleider, zodat de (noodzakelijke) vertrouwensband over de sportbeoefening zich niet verder ontwikkelt tot de (intieme) persoonlijke levenssfeer.
 - Enkel indien dit voor de organisatie van trainingen en vervoer niet anders kan, bied je een sporter een lift naar huis of naar de gewenste bestemming.
 - Het wordt ten zeerste afgeraden dat begeleiders zwemmers trainen in een één-op-één situatie.
 - Je mag nooit misbruik maken van jouw geprivilegieerde positie om in bepaalde omstandigheden een excessieve affectieve relatie met een sporter die je begeleidt aan te gaan.

5.3 Gedragscode voor de professionele medewerkers

Het toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van alle professionele werknemers (incl. het Directiecomité) die tewerkgesteld zijn bij Zwemfed.
- De werknemer die deze code schendt, kan onderworpen worden aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van Zwemfed. Niet-naleving van essentiële bepalingen in de code kan sancties, tot zelfs onmiddellijk ontslag om dringende redenen tot gevolg hebben.

- Professionele werknemers dienen expliciet akkoord te gaan met de Gedrags- en Ethische code middels de Akkoordverklaring.

Algemene regels en gedragsregels voor professionele werknemers van Zwemfed

Het betreft een aantal (gedrags)regels en attitudes die je als professionele medewerker van Zwemfed dient na te leven:

- **Vakbekwaamheid en klantgerichtheid:**
 - Het respectvol omgaan met elkaar is de basisregel voor iedereen die werkt voor Zwemfed en er wordt over gewaakt dat er steeds een hechte collegialiteit en oprechte klantgerichtheid heerst bij elke activiteit die in relatie staat met Zwemfed. Dit uit zich onder meer in volgende gedragingen:
 - We staan met open armen klaar voor iedereen op kantoor, in de clubs, in de zwemscholen en overal waar Zwemfed aanwezig is.
 - We laten de ander in zijn/haar waarde, ook al zijn we het niet eens met die persoon.
 - We zeggen het ook als het goed is.
 - We luisteren naar wat klanten, leden en collega's te zeggen hebben.
 - We respecteren de eigenheid en diversiteit van iedereen.
 - We praten met elkaar en niet over elkaar.
 - We stellen ons kwetsbaar op.
 - We staan open voor feedback en gaan respectvol in dialoog.
- **Integriteit:**
 - Eerlijkheid, betrouwbaarheid en transparantie zijn de sleutelwaarden voor Zwemfed. Dit uit zich onder meer in volgende gedragingen:
 - We doen wat we beloven en komen gemaakte afspraken na.
 - We willen kunnen uitleggen wat we doen en waarom we het doen
 - We gaan vertrouwelijk met alle informatie om.
 - We respecteren de grenzen van elkaars privacy.
 - We bewaken onze eigen grenzen. Assertiviteit en openheid zijn een must, agressiviteit wordt niet getolereerd.
 - We zijn transparant in onze communicatie en acties, dit zowel ten opzichte van collega's als van clubs en leden.
- **Ambitie en uitmuntendheid:**
 - Deskundigheid en professionalisme, gekoppeld aan het handelen op basis van duidelijke procedures, mag en moet van Zwemfed en haar medewerkers worden verwacht. Dit uit zich onder meer in volgende gedragingen:
 - We blijven als team kwaliteitsstandaarden ontwikkelen en zien erop toe dat iedereen zich daaraan houdt.
 - We lossen problemen zo snel mogelijk op, zoeken voortdurend naar nieuwe oplossingen en durven initiatieven te nemen.
 - We voldoen aan de eisen die aan onze functie worden gesteld.
 - Wij kennen de uitgangspunten van een professional en van professioneel handelen.
 - We kunnen op onze professionaliteit worden aangesproken.
 - Elke opdracht wordt professioneel en accuraat behandeld.
 - We toetsen/evalueren regelmatig procedures, afspraken en werkwijzen.
 - We stellen ons lerend, probleemoplossend en innoverend op.

- We zoeken steeds naar duurzame oplossingen, ook in het kader van leefomgeving en klimaat.
- **Dienstbaarheid:**
 - Onze klanten (clubs, leden, externen) worden attentvol, zorgzaam, oplosgericht en met echte aandacht voor hun vragen behandeld. Dit uit zich onder meer in volgende gedragingen:
 - We zijn vriendelijk tijdens elk contact met leden.
 - We luisteren echt naar elkaar (collega's en individuele leden). Luisteren is niet alleen je oor openzetten, maar ook vragen stellen waardoor iemand zich uitgenodigd voelt iets te vertellen.
 - We hebben empathie. We leven ons in de wensen en problemen van anderen in.
 - We zijn bereid samen te werken om ons doel te bereiken of problemen op te lossen. We willen onze leden steun verlenen om hen te helpen hun doelstellingen te realiseren.
 - We geven duidelijk de grenzen aan waarbinnen we actief kunnen zijn.
 - We oordelen niet onmiddellijk, maar zijn objectief, onderzoeken en trekken de feiten na vooraleer we conclusies formuleren.
- **Objectiviteit, onpartijdigheid en redelijkheid:**
 - Machtsmisbruik, voorkeursbehandeling en subjectiviteit bij het omgaan met onze leden en collega's wordt niet getolereerd bij Zwemfed. Dit uit zich onder meer in volgende gedragingen:
 - We zijn plichtbewust, correct, beleefd, hoffelijk en klantvriendelijk. In onze contacten met leden, collega's en leveranciers doen we ons uiterste best om behulpzaam te zijn en de waarden van Zwemfed uit te dragen.
 - Besluiten en beslissingen worden genomen met inachtneming van alle relevante factoren en met uitsluiting van alle irrelevante, mogelijk emotionele elementen en argumenten.
 - We handelen fair en billijk.
 - We voorkomen (de schijn van) belangenvermenging. We vermijden onze bevoegdheden te gebruiken voor doelstellingen die niet stroken met onze waarden van Zwemfed of die onrechtvaardig of onredelijk zijn.
 - We melden aan het Directiecomité alle geschenken en giften die uit hoofde van onze professionele functie zijn ontvangen of gegeven.
 - We voldoen aan de legitieme en redelijke verwachtingen als vertegenwoordiger van Zwemfed.
 - We zien erop toe dat bij het nemen van beslissingen de voorgestelde maatregelen in verhouding staan met het nagestreefde doel (evenredigheid).
 - We treden consequent op en volgens de normale (bestuurlijke) praktijken van de organisatie, tenzij er gegronde redenen zijn om hiervan in een individueel geval van af te wijken.
 - We motiveren beslissingen die worden genomen ten aanzien van een lid of club door vermelding van de relevante feiten en de grondslag waarop een beslissing is genomen.
 - We respecteren de privacy van de individuele leden onder meer inzake de verwerking van persoonsgegevens.
- **Persoonlijk voorkomen en gedrag:**
 - Overlast wordt in alle situaties vermeden. Het vernielen van eigendom is niet toegestaan.

- Verbaal geweld is niet aanvaardbaar. Fysiek geweld of een poging daartoe wordt niet getolereerd.
- Discriminatie is niet toegestaan. Onder discriminatie verstaan we onder meer: een ander belachelijk maken, uitschelden en achterstellen op grond van afkomst, geloof, geslacht, leeftijd, gedrag, uiterlijk, kleding en seksuele geaardheid.
- Bedreigingen zijn onaanvaardbaar. Het betreft zowel fysieke als verbale bedreiging die de fysieke en psychische integriteit mogelijkerwijze kunnen aantasten.
- Seksueel ongewenst gedrag en seksuele intimidatie zijn niet toegestaan. Het betreft elke vorm van verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag van seksuele aard waarvan diegene die er zich schuldig aan maakt, weet of zou moeten weten, dat het afbreuk doet aan de waardigheid van een persoon. Concreet verstaan we hieronder: het maken van allerlei seksuele toespelingen, handtastelijkheden, (open) trekken van/aan kleding, het maken van seksuele toespelingen in schriftelijke vorm via brieven, e-mail, stalking,...
- Roken en alcoholgebruik zijn, wanneer de medewerker een taak uitoefent in opdracht van Zwemfed, niet toegestaan. In eender welke omstandigheid waarin je Zwemfed in het openbaar vertegenwoordigt, dient alcoholgebruik zich dermate te beperken zodat er nooit de indruk of perceptie van overlast of onaangepast gedrag vanwege de medewerker kan ontstaan.
- Het gebruik van illegale drugs is strikt verboden.
- Alle medewerkers die in opdracht van Zwemfed op de baan zijn, houden zich te allen tijden, zeker als er medepassagiers zijn, aan de verkeersregels en houden er een veilig rijgedrag op na.
- Alle medewerkers hebben de mogelijkheid om enige, niet concurrentiële, vergoedingen binnen beperkte en afgesproken mate naast hun professionele opdracht te aanvaarden. Dit wordt steeds gemeld aan het Directiecomité. De werknemer is verplicht deze taak buiten de diensturen uit te voeren. Voor meer uitgebreide informatie over de onkostenregeling verwijzen we naar het arbeidsreglement.

5.4. Gedragscode voor de bestuurders van het bestuursorgaan

Toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een bestuurder van het bestuursorgaan tijdens zaken, activiteiten en evenementen van Zwemfed, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten,...
- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een bestuurder van het bestuursorgaan buiten de zaken, activiteiten en evenementen van Zwemfed wanneer dit gedrag de relaties binnen de sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van de sportorganisatie 'Zwemfed'.
- De bestuurder van het bestuursorgaan die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van Zwemfed.
- Bestuurders van het bestuursorgaan dienen expliciet akkoord te gaan met de Gedrags- en Ethische code middels de Akkoordverklaring.

De gedragsregels voor de bestuurder van het bestuursorgaan

Het betreft een aantal (gedrags)regels en attitudes die je als bestuurder van het bestuursorgaan dient na te leven:

- **Je creëert een veilige sportomgeving voor iedereen:**
 - Je scheidt een omgeving en een sfeer, waarin sociale en fysieke veiligheid gewaarborgd zijn en ook zo wordt ervaren.
 - Je bent dienstbaar: Je handelt altijd in het belang van de organisatie en richt u op het belang van de leden (clubs en individuele leden) of aangeslotenen.
 - Je bent open: Je ziet erop toe dat genomen beslissingen in en door het bestuursorgaan of overlegorganen zo snel en duidelijk mogelijk via zoveel mogelijke kanalen gecommuniceerd worden aan de belanghebbenden en geïnteresseerden. Je handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en er inzicht en begrip bestaat of/en ontstaat bij leden en clubs in het handelen en de beweegredenen van de federatie in zijn geheel en van de bestuurder(s) in het bijzonder. Het is van belang dat deze communicatie via de geëigende kanalen van Zwemfed gebeurt.
 - Je bent betrouwbaar: Je houdt je aan de regels, waaronder de statuten, reglementen, besluiten en afspraken van de federatie. Informatie wordt gebruikt voor het doel van de federatie. Je gebruikt vertrouwelijke informatie niet voor eigen gewin of ten gunste van een beperkte groep binnen of buiten de federatie. Je respecteert de interne besluitvorming die collegiaal tot stand is gekomen en onthoudt je van het openbaar maken van de wijze waarop de besluitvorming tot stand is gekomen: stemming, stemverhouding, wie voor en tegen heeft gestemd. Je behandelt de interne besprekingen en overleg met de vereiste discretie, tenzij het manifest laakbare feiten betreft. Je deelt de inhoud van de gesprekken binnen het bestuursorgaan niet met derden, ook niet met familieleden.
 - Je voorkomt (de schijn van) belangenvermenging: Je vervult geen nevenfuncties die in strijd zijn of kunnen zijn met de functie in het bestuursorgaan of in het overlegorgaan. Je gaat geen financieel belang aan dat in strijd kan zijn met je functie in het bestuursorgaan of in het overlegorgaan. Je bespreekt openlijk in het bestuursorgaan of het overlegorgaan het voornemen tot het aangaan van een nevenfunctie of van een financieel belang in een andere organisatie met verantwoordelijkheden, indien die mogelijk een impact kunnen hebben op het beleid van Zwemfed. Je doet opgave van financieel belang in andere organisaties en van nevenfuncties die een invloed kunnen hebben op het functioneren als bestuurder of lid van een overlegorgaan. Je geeft aan of die nevenfuncties bezoldigd of onbezoldigd zijn. Je voorkomt in samenwerkingsvormen, - relaties en bij de interne besluitvorming, bevoordeling en de schijn ervan, die mogelijk in strijd is met de objectiviteit en eerlijke concurrentieverhoudingen binnen of gerelateerd aan Zwemfed. Je neemt geen geschenken of giften aan die bestemd zijn om een persoonlijk voordeel te geven. Je geeft uit hoofde van je bestuursfunctie geen geschenken of giften en biedt geen diensten aan. Je doet uit hoofde van je bestuursfunctie ook geen beloften om iets te doen of niet te doen, die de belangen van Zwemfed, in haar geheel in het gedrang kunnen brengen. Je meldt alle geschenken en giften die uit hoofde van de bestuursfunctie zijn ontvangen of gegeven.
- **Persoonlijk voorkomen of gedrag:**
 - Je bent een voorbeeld voor anderen en onthoudt je van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport en de federatie in diskrediet wordt en kan worden gebracht. Hoffelijkheid, respect en zich onthouden van grievende en beledigende opmerkingen zijn steeds belangrijk.

- Je zet jezelf met grote verantwoordelijkheidszin en intensief in om ervoor te zorgen dat alle sporters en begeleiders gebonden zijn aan de relevante regels, waaronder het dopingreglement, de gedrags- en ethische code, de regels inzake matchfixing en de gedragsregels inzake drugs- en alcoholgebruik. Sporters en begeleiders moeten gebonden zijn door de specifiek voor hen geldende gedrags- en ethische code. Het is de taak van de bestuurders en de leden van de overlegorganen om deze gedrags- en ethische code inhoudelijk te verantwoorden, zelf na te leven en in de mate van het mogelijke erop toe te zien dat deze binnen de federatie worden nageleefd.
- Je neemt (meldingen van) onbehoorlijk en/of grensoverschrijdende gedrag serieus. Je spant jezelf in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Je zorgt voor een hoge mate van alertheid in de federatie voor onbehoorlijke en/of grensoverschrijdende gedrag. Je treedt adequaat op tegen het schenden van regels en normen door sporters, professionele medewerkers, supporters en anderen.
- Je spant jezelf in om samen te werken met integere professionele medewerkers, functionarissen, ondernemers, zaakwaarnemers, leveranciers, sponsors e.a. Je tracht te komen tot en streeft steeds naar een omstandigheid, waarbij de federatie intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn.
- Je bent jezelf bewust van de risico's van matchfixing en handelt voorzichtig. Je zal niet wedden op de sporten waarbij je bij betrokken bent en verstrekt geen informatie, die nog niet openbaar is gemaakt, over een wedstrijd of een aspect van een wedstrijd aan bookmakers of anderen waarbij jij betrokken bent en de informatie niet openbaar is gemaakt.
- Je ziet toe op de naleving van regels en normen, de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en de andere normen. Roken en alcoholgebruik zijn, wanneer de bestuurder een taak uitoefent in opdracht van Zwemfed, niet toegestaan. In eender welke omstandigheid waarin je Zwemfed in het openbaar vertegenwoordigt, dient alcoholgebruik zich dermate te beperken zodat er nooit de indruk of perceptie van overlast of onaangepast gedrag vanwege de bestuurder kan ontstaan.
- Het gebruik van illegale drugs is strikt verboden.

5.5 Gedragscode voor de officials en afgevaardigden

Het toepassingsgebied van deze gedragscode

- Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een official of afgevaardigde tijdens activiteiten en evenementen waarvoor Zwemfed rechtstreeks of onrechtstreeks verantwoordelijk is.
- Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een official of afgevaardigde tijdens activiteiten wanneer dit gedrag de relaties binnen de globale sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van Zwemfed.
- De official of afgevaardigde die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van Zwemfed.

Gedragsregels voor officials en afgevaardigden van Zwemfed

Het betreft een aantal gedragsregels en attitudes die je als official/afgevaardigde dient na te leven:

- Je bent een voorbeeld en toont respect: Voor de deelnemer(s), officials, afgevaardigden, trainers toeschouwers en ieder ander. Je let op jouw taalgebruik en hoe je je aan een ander presenteert. Je bent je bewust van jouw voorbeeldfunctie.
- Je gaat netjes om met de omgeving: Je maakt niets stuk, respecteert ieders eigendommen, laat de kleedkamer of wedstrijdsetting netjes achter. Je ruimt de materialen op. Je gooit afval in de afvalbakken.
- Je zal je onthouden van eender welke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag: Dit gaat onder meer om seksueel getinte uitspraken, seksuele insinuaties, opmerkingen over iemands geaardheid, ongewenste aanrakingen tot aanranding.
- Je onthoudt je van het nemen en verspreiden van afbeeldingen in eender welke situatie, die als ongepast of/en bedreigend voor de persoonlijke integriteit beschouwd kunnen worden van sporters, begeleiders, officials, afgevaardigden, externe personen en zelfs van en voor jezelf.
- Je zal je onthouden van eender welke vorm van fysiek grensoverschrijdend gedrag: Handastelijkheden, fysieke bedreigingen, activiteiten waardoor jezelf en anderen fysiek op eender welke wijze in gevaar brengt, moeten ten allen tijden vermeden worden. Je onthoudt je van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.
- Je zal je onthouden van eender welke vorm van psychisch grensoverschrijdend gedrag: Dit moet ruim worden geïnterpreteerd en betreft onder meer (maar niet uitsluitend) bemerkingen over iemands uiterlijk, ras, geaardheid, alle vormen van pesterijen, kleinerende of/en isolerende opmerkingen betreffende andere personen in het team moet worden vermeden. Het vaststellen van dergelijke handelingen, hetzij door leidinggevenden, hetzij door collega-officials moet door omstaanders ofwel rechtstreeks ofwel mits tussenkomst (na melding) van de uiteindelijke verantwoordelijke worden beëindigd, geremedieerd en zo nodig gesanctioneerd.
- Je blijft van anderen af: Je raakt buiten de normale sportbeoefening, niemand buiten zijn/haar wil aan.
- Je discrimineert niet: Je onthoudt je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen of gedragingen. Je maakt geen onderscheid op basis van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele geaardheid, culturele achtergrond, intellectuele bagage, leeftijd of andere kenmerken.
- Je bent open en transparant in je communicatie over je bevindingen, mening, bezorgdheden en bezwaren en dit zowel met collega-officials, trainers, bestuurders. Wanneer je iets wordt gevraagd, iets te doen wat tegen je eigen gevoel, je normen en waarden ingaat, meld je dit, bijvoorbeeld bij het bestuur of de API van de federatie. Je meldt eveneens wanneer je wordt benaderd om vals te spelen.
- Je bent collegiaal t.o.v. andere officials/afgevaardigden: Je ondersteunt andere officials/afgevaardigden waar het kan. Je organiseert een goede samenwerking met de andere officials/afgevaardigden die in de wedstrijd actief zijn.
- Je zorgt voor een veilige omgeving in en rond de wedstrijd in samenwerking met de organisatie, trainers/coaches en begeleiders. Dit houdt onder meer in:
 - Je draagt zorg voor een veilig gedrag en brengt de veiligheid van anderen niet in het gedrang.
 - Je houdt zich je de veiligheidsnormen en -eisen.
 - Je onthoudt je van geestverruimende middelen, zoals alcohol, voor en tijdens een wedstrijd.
 - Je rookt niet in de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters.
 - Je gebruikt geen illegale drugs.
- Je kent en houdt je aan de regels en afspraken: Je komt op tijd, meldt je (tijdig) aan of af, luistert naar instructies en houdt je aan de regels.
- Je houdt je aan de verplichtingen over de sportuitrusting opgelegd door de federatie tijdens elke wedstrijd.
- Je vermijdt alle mogelijke vormen van matchfixing:

- Je aanvaardt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen van sporters, trainers, coaches, bestuurders of derden om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Als daarrond voorstellen worden gedaan, meld je dit onmiddellijk aan het bestuur of de API van de federatie.
- Je biedt zelf geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan sporters, trainers, coaches, bestuurders of derden aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.
- Je stelt nooit informatie beschikbaar, ook niet aan ouders of familie, welke kan worden gebruikt om de wedstrijd mogelijk te beïnvloeden, voor weddenschappen of waardoor voorkennis wordt gecreëerd die misbruikt kan worden.
- Je wedt nooit in de eigen sport.
- Je bent neutraal bij het leiden of jureren van wedstrijden en voorkomt de (schijn van) belangenvermenging.

Contactpersonen

Bijkomende vragen rond dit document of hulpvragen kunnen gericht worden aan het Medisch-Ethisch Advies Orgaan via het e-mailadres api@zwemfed.be, of schriftelijk aan het Medisch-Ethisch Advies Orgaan, Desguinlei 6, 2018 Antwerpen.